

Ratten en de ziekte van Weil

Een van de meest bekende ziekten die door de rat, speciaal de bruine rat, wordt overgebracht, is wel de ziekte van Weil. Het ziektebeeld werd het eerst beschreven in 1886 door Dr Weil. De veroorzaker werd echter pas in 1915 gevonden, nl. een soort van slangvormige bacterie, die men in de wetenschap *Leptospire* noemt. Wel zag men al zeer spoedig een verband tussen de aanwezigheid van de bruine rat en het optreden van deze ziekte.

In 1916 kon men aantonen dat ogenschijnlijk geheel gezonde ratten in de nieren *Leptospiren* konden herbergen, en dat deze in grote getale met de urine konden worden uitgescheiden.

Zijn de dieren eenmaal dragers van deze ziektekiemen geworden, dan blijven zij dat meestal tot hun dood toe.

De ziekte van Weil veroorzaakt een ontsteking van de lever (waarbij geelzucht optreedt) en van de nieren, maar tengevolge van het, door de ziektekiemen uitgescheiden gif, kunnen ook de overige organen en de hersenen worden aangetast, waarbij bovendien een ernstige oogontsteking kan optreden, die tot blindheid kan leiden. Het sterftecijfer onder patiënten met de Weilse ziekte is hoog.

Over de gehele wereld heeft men deze ziekte bestudeerd, waarbij is aangetoond, dat meestal de volwassen bruine ratten als het ware reïncultures van de Weilse ziektekiemen kunnen zijn. Het aantal besmette ratten varieert van 5 tot meer dan 50 %.

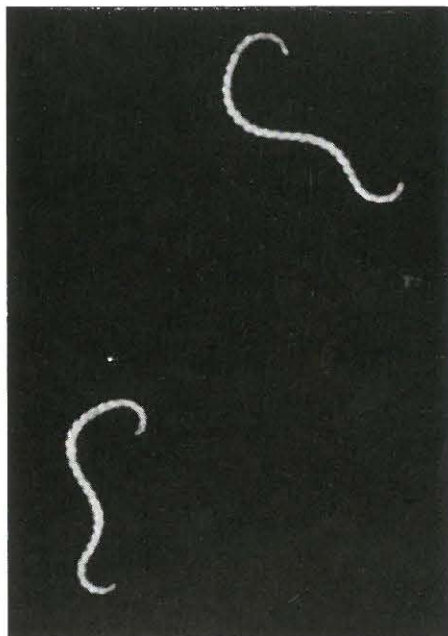
Niet alleen de mens, maar ook huisdieren zoals koeien, paarden, varkens, honden en katten kunnen worden besmet.

De ziektekiemen worden dus uitgescheiden met de urine van de rat. Dit betekent dat niet alleen allerlei voorwerpen, maar ook levensmiddelen en water besmet kunnen worden.

De dood loert

Waar ratten aanwezig zijn, dreigt altijd het gevaar van het optreden van de ziekte van Weil, die heel vaak de dood tengevolge kan hebben.

Dit betekent dat in zwembaden (o.a. zijn zgn. natuurbaden in dit opzicht kwetsbaar) maatregelen genomen moeten worden, die het binnendringen van ratten verhinderen. Deze maatregelen bestaan voornamelijk in het ontnemen van nestelgelegenheid en voedsel aan de ratten. Er dient nauwlettend te worden toegezien, dat de bezoekers geen voedselresten achterlaten, hetgeen kan worden bereikt door het plaatsen van een voldoende aantal goed sluitende stan-

Leptospiren (900 × vergroot)

(Foto: Prof. Dr Y. Kingma Boltjes
Lab. Gezondheidsleer, Amsterdam)

daard-vuilenisemmers en door een dagelijkse contrôle na sluitingstijd van terrein en gebouwen. In keukens moet het voedsel onbereikbaar voor ratten worden opgeborgen. Constateert men de aanwezigheid van ratten, dan dient onmiddellijk tot verdelging te worden overgegaan.

Aanwezigheid van ratten in sloten levert eveneens gevaar op.

Ook plassen op een erf kunnen gevaarlijk zijn; deze plassen oefenen immers altijd een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit op kinderen.

Ook besmet water in regentonnen kan gevaar opleveren, te meer als dit water als drinkwater wordt gebruikt of dienst doet bij het omspoelen van vaatwerk en melk-emmers.

En tenslotte zijn er dan nog de eenden-vijvers!

Ook arbeiders, werkzaam bij de aanleg van kanalen, lopen bij aanwezigheid van ratten gevaar besmet te worden.

Op plaatsen waar voedsel verpakt of verkocht wordt (viswinkels, slagerijen!) mogen **beslist geen ratten** aanwezig zijn ook al zijn het er maar enkele; dit is onverantwoordelijk tegenover de klanten. De ratten lozen overal hun urine en hoewel men in de meeste gevallen later niet meer kan zien waar dit gebeurd is, zijn de ziektekiemen toch aanwezig.

Wees ook voorzichtig met dode ratten na een verdelgingsactie. Raak deze zo min mogelijk aan en dan nog bij voorkeur alleen met rubberhandschoenen, die geregeld met een bacterie-dodende vloeistof worden afgewassen.

Betracht voorts de nodige voorzichtigheid met bakjes en schoteltjes, die gebruikt worden voor het uitzetten van lokaas.

Bedenk dat ook de aanwezigheid van „maar 'n paar ratten" al een **ernstige bedreiging** kan zijn voor de volksgezondheid.

Neem onverwijld de maatregelen, die nodig zijn.

RATTEN? VERDELG ZE!

Zij betekenen altijd:

gevaar voor de gezondheid

van U en Uw gezin door verspreiding van besmettelijke ziekten als bijv.:
de ziekte van Weil
paratyphus

gevaar voor Uw veestapel

door verspreiding van:
pseudo vogelpest
varkenspest
rundertuberculose
mond- en klauwzeer